

ပြုလျှင်အသစ် ဖြစ်လျှင်အဟောင်း

ဒိသော ဒိသံ ယန္တံ ကယိရာ၊
 ဝေရီဝါ ပန ဝေရိနံ။
 မိစ္ဆာ ပဏိဟိတံ စိတ္တံ၊
 ပါပိယော နံ တတော ကရေ။

ဒိသော = ခိုးသူတစ်ယောက်သည်၊ ဒိသံ = ရန်ဘက်ဖြစ်သော ခိုးသူတစ်ယောက်ကို၊ ဒိသွာ = မြင်သည်ရှိသော်၊ ဝေရီဝါပန = ရန်သူတစ်ယောက်သည်လည်း၊ ဝေရိနံ = ရန်သူတစ်ယောက်ကို၊ ဒိသွာ = မြင်သည်ရှိသော်၊ ယန္တံ = အကြင် အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းကို၊ ကယိရာ = ဤဘဝ၌သာ ပြုနိုင်ရာ၏။ တတော = ထိုခိုးသူ ရန်ပြုသော အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းထက်၊ မိစ္ဆာ ပဏိဟိတံ = မှားသောအားဖြင့်၊ ဆောက်တည်အပ် သော၊ စိတ္တံ = စိတ်ယုတ်မာသည်၊ နံ = ထိုစိတ်ယုတ်မာ ဆောက်တည်သူကို၊ ပါပိ ယော = အလွန်ယုတ်မာလေအောင်၊ (ဝါ) အလွန်အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးလေအောင်၊ ကရေ = ပြုနိုင်ရာ၏။

ဓမ္မပဒ၊ ဂါထာ - ၄၂။

မုန်းသောသူသည် အမုန်းခံရသော သူအားလည်းကောင်း၊ ရန်သူသည် ရန်ဘက်အားလည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသည်ထက် မကောင်းမှု၌ ညွတ်သော စိတ်သည် မိမိအား ဆိုးယုတ်အောင် ပြုလေ၏။

ဒိသောဒိသံ အစရှိသော ဤတရားဒေသနာတော်ကို ဘုရားရှင်သည် ကောသလ ဇနပုဒ်၌ နန္ဒမည်သော နွားကျောင်းသားကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူလေ၏။

သာဝတ္ထိပြည်၌ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး၏ နန္ဒမည်သောနွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသတတ်။ ထိုနွားကျောင်းသားသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသည်ဖြစ်၍ များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ရှိ၏။

ထို နန္ဒ နွားကျောင်းသားသည် ရံဖန်ရံခါ ငါးပါးသော နွားနို့အရသာတို့ကိုယူ၍ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအထံသို့ သွားပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်၍ တရားတော်ကိုလည်း နာရ၏။ ထို နန္ဒ နွားကျောင်းသားသည် မိမိနေရာအရပ်သို့ ကြွလာတော်မူစေခြင်းငှာ ဘုရားရှင်ကို တောင်းပန်၏။ ဘုရားရှင်လည်း ထိုနွားကျောင်းသား၏ ဉာဏ်ရင့်သန်ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့တော်မူသဖြင့် ကြွသွားတော်မမူသေးဘဲ ဉာဏ်ရင့်သန်သည့်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကိုသိမှ၊ တစ်နေ့သ၌ ရဟန်းသံဃာများစွာ ခြံရံလျက် ဒေသစာရီ ကြချီတော်မူ၍ ခရီးမ၊ မှ ဖဲတော်မူပြီးလျှင် ထိုနွားကျောင်းသား၏ နေရာအရပ်အနီး တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေတော်မူလေ၏။

နန္ဒနွားကျောင်းသားသည်လည်း ဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာရှိခိုး၍ ပဋိသန္ဓာရ စကား ပြောကြားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ဖိတ်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ရဟန်းသံဃာတော် အပေါင်းအား မွန်မြတ်သော၊ ငါးပါးသော အရသာရှိသော နွားနို့အလှူကို ပေးလှူလေ၏။

ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ဘုရားရှင်သည် တရားအနုမောဒနာကို ပြုတော်မူ၍ ဒါနကထာစသော အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောတရားစကားကို ဟောကြားဆုံးမတော်မူ၏။ ဂါထာ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ နန္ဒနွားကျောင်းသားသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်၍ ဘုရားရှင်၏ သပိတ်တော်ကိုယူကာ လိုက်ပို့သည်ရှိသော် ဝေးသောအရပ်သို့ ရောက်လျှင် “ဒါယကာ နေရစ်လော့” ဟု မိန့်တော်မူမှ ဆုတ်နစ်လျက် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုး၍ ပြန်ခဲ့လေ၏။

ထိုအခါ ထိုနန္ဒနွားကျောင်းသားကို မုဆိုးတစ်ယောက်သည် ပစ်ခတ်၍ သတ်လေ၏။ နောက်မှလိုက်လာသော ရဟန်းတို့သည် ထိုနန္ဒနွားကျောင်းသား သေနေသည်ကို မြင်လျှင် သွား၍ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားကြကုန်၏။

“မြတ်စွာဘုရား၊ နန္ဒနွားကျောင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဤအရပ်သို့ ကြွတော်မူလာခြင်းကြောင့် အလှူကြီးကို ပေးလှူ၍ လိုက်ပို့ရာမှ ပြန်လေသည်ရှိသော် သေရရှာလေပြီ။ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အကယ်၍ မကြွလာကုန်သည်ဖြစ်အံ့ နန္ဒနွားကျောင်းသားအား သေခြင်းသည် မဖြစ်တန်ရာ” ဟု လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

ဘုရားရှင်သည် -

“ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ ဤနန္ဒ နွားကျောင်းသားကား ငါဘုရားကြွလာသည်ဖြစ်စေ၊ မလာသည်ဖြစ်စေ၊ တူရူအရပ်လေးမျက်နှာ၊ အထောင့်အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို သွားငြားသော်လည်း ထိုနန္ဒနွားကျောင်းသားအား သေခြင်းမှလွတ်အံ့သော အကြောင်း မည်သည်မရှိ။ အကြင်သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးခြင်းအမှုကို ခိုးသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရန်သူတို့သည်လည်းကောင်း မပြုနိုင်ကြ။ ဤသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်သော မှားသောအားဖြင့် ကျင့်သုံးဆောက်တည် နှလုံးသွင်းအပ်သောစိတ်သည်သာလျှင် ပြု၏” ဟု မိန့်တော်မူ၍ ဤဂါထာကို ဟောတော်မူလေ၏။

ဒေသနာတော်အဆုံး၌ များစွာသောသူတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ် စသည်တို့ သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

လူများအပေါင်းအား အကျိုးရှိသော တရားဒေသနာဖြစ်တော်မူလေ၏။

နန္ဒနွားကျောင်းသား ဥပါသကာသည် လွန်လေပြီးသော ဘဝတစ်ပါး၌ ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကို ရဟန်းတို့ မမေးမလျှောက်သောကြောင့် ဘုရားရှင် ဟောပြတော်မမူ။

ကျေးဇူးရှင် ညောင်လေးပင် တောရဆရာတော်ဘုရား ရေးသားတော်မူခဲ့သော ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်ကြီး၌ စိတ္တဝဂ်ဂါထာ ၄၂ ကို အထက်ပါအတိုင်း ဦးမင်္ဂလာက ဖတ်ရှုကြည်ညိုရပါသည်။ ၎င်းကို မိမိ၏အတွေး မိမိ၏အသိဖြင့် ဤကဲ့သို့ ချဲ့ထွင်စဉ်းစားမိလေသည်။

“သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သေခြင်းတရားဟာ သူတစ်ပါးက သတ်၍ သေရတာမဟုတ်။ မိမိ၏ ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်စိတ်တို့က သတ်၍သာ သေခြင်းဖြစ်တယ်”

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်က ဇေတဝန်ကျောင်း ဒါယကာကြီး အနာထပိဏ် သူဌေးဆိုလို့ရှိလျှင် ပစ္စည်းပစ္စယ သက်ရှိသက်မဲ့ အဆမတန် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူ ဖြစ်တယ်။ နို့စားနွား ဝန်ဆောင်နွား အထောင်အသောင်းကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်တယ်။ ထိုနွားအားလုံးကို စောင့်ရှောက်နေရတဲ့ နွားထိန်းမှူးက ‘နန္ဒဂေါပါလက’ ဟု အမည်တွင်တယ်။ သူ့လက်အောက်မှာ နွားထိန်း နွားကျောင်းသားတို့ အများအပြား ရှိကြတယ်။

သူက နွားနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံခန့်ခွဲပေးရတဲ့ အကြီးအမှူးဖြစ်တယ်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ အထိုက်အလျောက် ကြွယ်ဝတယ်။ သူ့ဌာနမှထွက်သော နွားနို့အရသာ ငါးပါးကို သူ့သူဌေးကြီးဖြစ်တဲ့ အနာထပိဏ်ထံသို့ နေ့စဉ် ပေးပို့ရတယ်။နွားနို့အရသာငါးပါးဆိုတာက

- ၁။ ခီရ = နို့စိမ်းနို့ကျက်
- ၂။ ဒမိ = ဒိန်ခဲ
- ၃။ တက္က = ရက်တက်ရည်
- ၄။ နဝ နီတ = ထောပေး (ဆီဦး) ကို ခေါ်တယ်။
- ၅။ သပ္ပိ = ထောပတ်

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးက မြတ်စွာဘုရားသခင်နဲ့ အကျွမ်းတဝင် နီးကပ်ကြည်ညိုသူ ဖြစ်လေတော့ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို မကြာခဏ ပင့်ဖိတ်လှူဒါန်းလေ့ရှိတယ်။ သူဌေးကြီးကိုယ်တိုင်က မြတ်စွာဘုရားသခင်အား ချဉ်းကပ်ပြုစု လုပ်ကျွေးတဲ့အခါ သူနှင့်ပတ်သက်သမျှ အိမ်သူအိမ်သားအစေအပါး အမှုထမ်းမှန်သမျှလည်း မြတ်စွာဘုရားကို မကြာခဏ ဖူးမြင်ရပြီး တရားဒေသနာတော်များကိုလည်း နာကြားကြရမှာပေါ့။

မိဘတို့က ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုလျှင် အိမ်သူအိမ်သား သားမယားများကပါ လိုက်ပါကြည်ညိုတတ်ပြီး အထက်လူကြီးက ကြည်ညိုလျှင်လည်း ငယ်သားများကပါ ကြည်ညိုလာတတ်ကြတာပေါ့။

နန္ဒဂေါပါလကဟာ သူဌေးကြီးထံကို နွားနို့လာပေးတိုင်း အခါများစွာ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရတယ်။ တရားတော်ကို နာကြားရတယ်။ အဲသလို နာကြားရဖန်များတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ဆတက်ထမ်းပိုး ကြည်ညိုလာတယ်။ သူ့မှာလည်း လှူနိုင်တန်းနိုင် အထိုက်အလျောက် ပစ္စည်းပစ္စယ ရှိလေတော့ သူ့နေထိုင်ရာဖြစ်တဲ့ ကောသလဇနပုဒ်ရှိ သူ့အိမ်သို့ သံဃာတော်များနှင့်ပင့်ပြီး ကိုယ်တိုင် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးချင်တယ်။ မိမိ၏ရွာသူရွာသား အိမ်သူအိမ်သားများနဲ့ အတူတကွ တရားနာကြားချင်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် သူဌေးကြီးကိုကပ်ပြီး သူဌေးကြီးမှတစ်ဆင့် ပင့်လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ နန္ဒဂေါပါလကရဲ့ တရားထူးရမည့်အချိန်က အတန်ငယ်လိုနေသေးတာကို သိမြင်တော်မူတဲ့အတွက် ပင့်လျှောက်တာကို လက်ခံတော် မမူလိုက်သေးပါဘူး။

ဥပမာ - မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓစစ်စစ်ဖြစ်တော်မူပြီးလို့ ပဉ္စဂင်္ဂါးဦးတို့ကို ဓမ္မစကြာ တရားဦးဟောရန် မိဂဒါဝုန်သို့ ကြွလာတော်မူတယ်။ အဲဒီလမ်းခရီးအကြားမှာ ဥပကတက္ကတွန်းနဲ့ တွေ့တယ်။ ဥပကတက္ကတွန်းက ကြည့်ညို လို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြုတယ်။ သို့ပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားသခင်က ဥပကတက္ကတွန်း ဟာ ကျွတ်တမ်းဝင်ဖို့အချိန် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်လောက် လိုသေးတာကို သိမြင်တော်မူတဲ့ အတွက် တရားမဟောဘဲ လမ်းခွဲလို့ ကြွတော်မူခဲ့တယ်။ ဥပကတက္ကတွန်းကြီးဟာ မဆာဝါနဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး သားတစ်ယောက်ရခါမှ လူ့လောကကို စိတ်ပျက်လို့ မြတ်စွာဘုရားထံ လိုက်လာတယ်။ အဲဒီတော့မှ မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတော်မူလို့ အနာဂါမ်ဖြစ်ရတယ်။

သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ တရားထူးရဖို့ ပညာဏုဋ္ဌေညဏ် ပြည့်စုံပြီလား၊ မပြည့်စုံသေးဘူးလားလို့ ချင့်ချိန်သိမြင်တော်မူလိုက်တာဟာ ‘ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိညဏ် တော်’ လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီညဏ်တော်မျိုးဟာ သာမန်သာဝက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို မပြောနဲ့ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါကိုယ်တော်များတောင် သိမြင်တော်မမူနိုင်ကြဘူး။

အဲသလို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတို့မှတစ်ပါး မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မသိနိုင်ကြတဲ့ ညဏ်တော် ခြောက်ပါးရှိပါတယ်။

အဲဒီညဏ်တော်ခြောက်ပါးကို ဆအသာဓာရဏ ညဏ်တော်လို့ ခေါ်တယ်။ ရွှေတောင်မြို့ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ “ပကိဏ္ဍကနမက္ကာရ အစိန္တေယျ” ဘုရားရှိခိုးကို အာဂုံရလျှင် အဲဒီညဏ်တော်ခြောက်ပါးကိုလည်း ချက်ချင်းသိနိုင်တာပေါ့။

အဲဒီ ဘုရားရှိခိုးကြီး အပိုဒ် ၄ မှာ -

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာဟူသမျှတို့၊ ရခြင်းငှာမထိုက်၊ သုံးတိုက်ဘုံသား၊ အများသတ္တံ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အလိုဆန္ဒ၊ အာသယ ကိန်းဟန်ကို၊ ဧကန် သိမြင်နိုင်သော၊ အာသယာနုသယဉာဏ်။ ဣန္ဒြေရင့်မရင့်ကို ထောက်ချင့် သိစွမ်း နိုင်သော၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိညဏ်။ ပရမတ်ပညတ် အရပ်ရပ်လုံးစုံ၊ အကုန်အစင်၊ သိမြင်နိုင်သော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်တည်းဟူသော ညေယျဝံငါးအင်ကို သိမြင်တော်မူရာ၌၊ ဆီးကာ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိသော အနာဝရဏဉာဏ်။ ယမိုက်ပြာဋိဟာ၊ လွတ်ခြင်းရာ၌ လေ့လာတော်မူနိုင်သော၊ ယမကပါဋိဟာရိယဉာဏ်။ သနားထိုက်လှစွာသော၊ ဝေနေယျသတ္တံကို၊ လွန်စွာ သနားတော်မူသော မဟာကရဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်၊ ဤခြောက်တန်သော ဆအသာဓာရဏ၊ ဉာဏလျှံပြောင်၊ မြတ်တန်ဆောင်ကို ညှိထောင် ထွန်းစိုက်တော်မူသည်ဖြစ်၍ -

အဲသလို ရေးသားတော်မူခဲ့တယ်။

အခုဝတ္ထုမှာလည်း နန္ဒဂေါပါလက နွားထိန်းကြီးဟာ ကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်ဖို့ ပညာ ဣန္ဒြေက မရင့်ကျက်သေးတာမို့ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ သူပင့်ဖိတ်တာကို လက်ခံ

တော်မမူလိုက်သေးပါဘူး၊ မဂ်ဖိုလ်သို့ ရနိုင်တော့မယ်မဟုတ်တဲ့ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်များက ပင့်ဖိတ်တာကိုတော့ လက်ခံတော်မူပါတယ်။ တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ် ရနိုင်မယ်လို့ သိမြင်တော်မူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုတော့ မဂ်ဖိုလ်လည်း ရနိုင်မယ့်အချိန်ကို ဆိုင်းငံ့စောင့်ကြည့်တော်မူတတ်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ နေ့ရက်ကာလအချိန်ကြာသွားပြီးတဲ့နောက် ဒီနန္ဒဂေါပါလက နွားထိန်းကြီးဟာ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရောက်နိုင်ပြီလို့ မြတ်စွာဘုရားသခင်က ကြည့်တော်မူပြီးတဲ့အခါကျမှ တစ်နေ့မှာ နန္ဒဂေါပါလက နေထိုင်ရာ ကောသလဇနပုဒ်သို့ သံဃာတော်များခြံရံပြီး ကြွသွားတော်မူတယ်။ တောအုပ်တစ်အုပ်ရှိ သစ်ပင်ရင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားသခင်က သီတင်းသုံးနေတော်မူတယ်။ နန္ဒဂေါပါလက က သိသိချင်းပဲ မြတ်စွာဘုရားထံမှောက် အရောက်လာပြီး သူ့အိမ်ကို ပင့်ဖိတ်တယ်။ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး နွားနို့အရသာငါပါးနဲ့ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်က နေ့တိုင်း အနုမောဒနာပြု၍ ဒါနကထာစတဲ့ တရားများကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူတယ်။

အဲဒီ အစဉ်အတိုင်းဆိုတဲ့ စကားကို ခွဲခြားသိဖို့လိုတယ်။ မြတ်စွာဗုဒ္ဓဟာ ဒါနကထာ = လှူရခြင်း၏ အကျိုးတရားများကို စတင်၍ ဟောတော်မူလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီနောက် သီလကထာ = ကိုယ်ကျင့်သီလတို့၏ အကျိုးကြီးပုံကို ဆက်၍ ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှတစ်ဆင့် သဂ္ဂကထာ = နတ်ပြည်နတ်ရွာသုဂတိဘုံကို ရောက်နိုင်ရန် အကျင့်အကြံများကို ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီနောက်မှ မဂ္ဂကထာ = မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းတရားကို ဟောတော်မူပါတယ်။

နန္ဒဂေါပါလက ဟာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သူဖြစ်လို့ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့မှာ မြတ်စွာဘုရားက မဂ္ဂကထာ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ်ရပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို အာရုံပြုလျက် ဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားနိုင်သူ ဖြစ်သွားတယ်။

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည်ကို ပြန်ကြွတော်မူတဲ့အခါမှာ နန္ဒဂေါပါလက က မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သပိတ်တော်ကိုပိုက်ပြီး တောလမ်းအတိုင်း လိုက်ပို့တယ်။ သူ့ရွာမှ အတော်ကြီးဝေးတဲ့နေရာရောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက -

“ချစ်သား နန္ဒဂေါပါလက၊ ဤနေရာမှာ နေရစ်ခဲ့လော့။ ဤနေရာမှ ပြန်လော့” လို့ အမိန့်ရှိတော်မူတယ်။ နန္ဒဂေါပါလက ဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သပိတ်တော်ကို ရိုသေစွာအပ်တော်မူပြီး မြေပြင်မှာဝပ်လျှိုး၍ ရှိခိုးနှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူတာကို မျက်စိတဆုံး ရှိခိုးဦးတင်ကြည့်နေပြီးမှ သူ့ရွာဘက်ကို ပြန်လှည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီမှာ သူပြန်အလာကို ချောင်းမြောင်းစောင့်ကြည့်နေတဲ့ မုဆိုးတစ်ယောက်က လေးနဲ့ပစ်လိုက်တယ်။ နန္ဒဂေါပါလကဟာ မြားဆိပ်မွန်ပြီး အဲဒီနေရာမှာပဲ လဲကျသေဆုံး သွားပါတယ်။ နန္ဒဂေါပါလကရဲ့ အဖြစ်ဆိုးကို နောက်မှကြွလာတဲ့ ရဟန်းများက မြင်တွေ့ ကြရတော့ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး မိမိတို့အား ဘုရားနဲ့တကွ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခဲ့တဲ့

ဒါယကာကြီးအတွက် ယူကျုံးမရဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီသတင်းကို အလျင်အမြန် ဘုရားထံ လိုက်ပြီး လျှောက်ထားကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ခပ်မဆိတ်နေတော်မူတော့ ရဟန်း များက-

“နန္ဒဂေါပါလက ဒါယကာဟာ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်တော်တို့ကို ခုနစ်ရက် လုံးလုံး ဆွမ်းပင့်ကျွေးတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြွတော်မူတဲ့အခါမှာ သပိတ်ပိုက်ပြီး လိုက်ပို့ရှာတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အပြန်မှာ သူတစ်ပါးကြိုတာကို ခံရလို့ အသက်သေရတယ်။ တကယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားကို သပိတ်ပိုက်လို့ လိုက်မပို့ရင်လည်း ဒီလိုသေရမှာမဟုတ်ဘူး” လို့ ဝေဖန်လျှောက်ထားကြတယ်။

အဲသည်လို လျှောက်ထားကြတဲ့ ရဟန်းများဟာ ပုထုဇဉ်စိတ်၊ ပုထုဇဉ်အတွေး၊ ပုထုဇဉ်အမြင်နဲ့သာ လျှောက်ထားကြခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားက အဲသည် ရဟန်းများရဲ့စကားကို သို့ကလို့ ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူတယ်။

“ချစ်သားရဟန်းတို့၊ နန္ဒဂေါပါလက ဒါယကာဟာ ငါဘုရား ကြွလာသည် ဖြစ်စေ မကြွလာသည်ဖြစ်စေ၊ ငါဘုရားအား လိုက်ပို့သည်ဖြစ်စေ လိုက်မပို့သည်ဖြစ် စေ ဘယ်အရပ်ကိုသွားသွား ဒီနေ့၊ ဒီရက်၊ ဒီအချိန်အခါမှာ သေရမှာပဲဖြစ်တယ်။

“နန္ဒဂေါပါလက သေရခြင်းဟာ ရန်သူတစ်ဖက်သားက သတ်၍ သေရတယ် လို့ဆိုလျှင် အမှန်စင်စစ် မဟုတ်သေးဘူး။ သူပြုခဲ့ဖူးတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စေတနာ၊ အကုသိုလ်ကံတို့က သတ်တယ်လို့ဆိုမှ အမှန်စင်စစ် ဖြစ်ပေလိမ့်မယ်” လို့ မိန့်တော် မူတဲ့ ဒီသောဒိသံဂါထာကို ဟောတော်မူတယ်။

အဲသည်နေရာမှာ ပုထုဇဉ်စိတ်တို့ရဲ့ မမှန်မကန်ဖောက်ပြန်ယူဆတတ်တဲ့သဘောကို စဉ်းစားကြရမယ်။ အချို့သူများဟာ ရတနာသုံးပါးကို အမြဲတစေ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် နေတယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်မှန်သမျှ ပြုလုပ်နေတယ်။ အဲဒီလူမှာ မလိုလားအပ်သော သေခြင်း၊ နာခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းစသော ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့်ကြုံလျှင် -

“ငါ့မှာ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်နေလျက်သားနှင့် ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို နေ့စဉ်ပြုကျင့်နေပါလျက်နှင့် အခုလို အလုပ်ပြုတ်ရတယ်။ စီးပွားပျက်ရတယ်။ အမှုအခင်း တွေ့ရတယ်။ ထောင်းအကျဉ်း အကျခံရတယ်။ နာမကျန်းဖြစ်ရတယ်။ ချစ်လှစွာ သော သားနှင့် မယားတို့ သေဆုံးရတယ်။ ရတနာသုံးပါးတို့က ငါ့အား တစ်စုံတစ်ရာ အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း မရှိပေဘူး။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ပေးနိုင်တယ် ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်တယ်ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ” ဟု ပုတ်ခတ် ဝေဖန်၍ ပြစ်မှားသလိုစိတ်မျိုး ပေါ်ပေါက် ဖောက်ပြန်လာတတ်တယ်။

ဒါဟာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းက တခြား ‘မိမိပြုခဲ့သော မိမိပြုနေသောကံ-ကံ၏ အကျိုးကတခြား’ လို့ ကွဲကွဲပြားပြား မခွဲခြားတတ်လို့ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

တို့တစ်တွေက ဘုရားရှိခိုးနေကြတာဟာ မိရိုးဖလာမို့ ရှိခိုးနေကြတာမျိုး၊ ဘေးဥပဒ် အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးမှ လွတ်ကင်းအောင်၊ မလာမရောက်အောင် ရှိခိုးနေကြတာမျိုး၊

မရသေးသောစည်းစိမ်ချမ်းသာ ဂုဏ်အရှိန်အဝါ ရာထူး ရာခံများကိုရအောင်၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ မနိမ့်မကျအောင် ရှိခိုးနေတာမျိုး ဖြစ်နေကြသလား၊ ကိုယ့်စိတ်ကို စဉ်းစားဖို့လိုလိမ့်မယ်၊ ဒါဆိုရင် ဘုရားရှိခိုးတာဟာ ယထာဘူတ နည်းစစ်လမ်းမှန် မကျပေဘူး။

ဆရာတော်သူတော်ကောင်းကြီးများကတော့ ဘုရားရှိခိုးတဲ့စကားမှာ “ကုလ၊ ဘယ၊ လာဘာမမျှော်၊ ကျေးဇူးတော်ကို ကော်ရော်ရှိကျိုးရှိခိုးပါ၏ဘုရား” လို့ အဆို ပြုတော်မူကြတယ်။

ပြောစရာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတော့ရှိတယ်လေ၊ ဒေဝဒတ်က မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကြံဖို့ လေးသမားတစ်ယောက်ကို လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလေးသမားက မြတ်စွာ ဘုရားကို အဝေးကနေ မြားနှင့်ပစ်သတ်ပြီး ဟောဒီလမ်းကပြန်ခဲ့လို့ အတိအကျ ညွှန် ကြားလိုက်တယ်။ လူသတ်သမားနှစ်ယောက်ကို အဲဒီလမ်းက စောင့်ခိုင်းထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကြံပြီး ပြန်လာတဲ့ လေးသမားကို အဲဒီနှစ်ယောက်က စောင့်သတ်ဖို့ အစီအစဉ်လုပ်ထားတယ်လေ။ သူ့လုပ်ကြံမှုကြီးကို လက်သည်မပေါ်အောင် ခြေရာဖျောက် ဖို့ အစီအစဉ်ပေါ့။

လွတ်လိုက်တဲ့ လေးသမားဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ကြည့်ညှိပြီး မသတ်ဖြစ်ဘဲ သရဏဂုံတည်သွားတယ်။ အဲဒီလေးသမားပြန်တော့မယ်လုပ်တော့ မြတ်စွာဘုရားက-

“ချစ်သား အဲဒီလမ်းက မပြန်နဲ့၊ အဲဟိုလမ်းက ပြန်” လို့ ညွှန်ကြားတော်မူလိုက် တဲ့အတွက် လေးသမားဟာ စောင့်ကြိုနေတဲ့လူတွေရဲ့ အသတ်အဖြတ်ကို မခံရတော့ဘူး၊ ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်သွားတယ်။

အခုခေတ်မှာလည်း ကြားဖူးရတာတွေ ရှိသေးတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ရဲ့ တစ်ဖက်ကမ်း မှာ တောရသီတင်းသုံးနေတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးထံကို ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုက သွားရောက်ဖူးမြော်ပြီး ပစ္စည်းပစ္စယများကို လှူဒါန်းတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက အတန် ကြာအောင် တရားဟောပြောပြီးတဲ့နောက် ဒါယကာများကို ‘ပြန်ကြတော့’ လို့ အမိန့် ရှိတော်မူတယ်။

ဒါယကာများကလည်း ဖူးရခဲ့တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးမို့လို့ ချက်ချင်း ထမပြန်ဘဲ ဆိုင်းငံ့နေကြတယ်။ အဲသလိုနေတုန်း ဆရာတော်ကြီးက ‘ပြန်ကြတော့လေ’ လို့ ဒုတိယမိ ပြောပြီးထိုင်ရာမှ ထသွားတယ်။ ဒါယကာတို့လည်း မနေသာတော့ဘဲ ဧရာဝတီမြစ်ကို မော်တော်နဲ့ကူးပြီး ပြန်ခဲ့ကြတယ်။ တစ်ဖက်ကမ်းရောက်လို့ ကုန်းပေါ်လည်း တက်မိကြ ရော မြစ်လယ်မှာ မိုးသက်မှန်တိုင်းကျလာလို့ အချို့မော်တော်ငယ်များ၊ လှေများမှောက် ပြီး လူအချို့သေကုန်ကြတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဒါယကာများမှာ သေရမယ့်ဘေးမှ ဆရာတော်ကြီးက ကယ်လိုက်တယ်လို့ ပြောမဆုံးအောင် ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီဖြစ်ရပ်မျိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြောရင် ယခု ဓမ္မပဒဝတ္ထုမှာ နန္ဒဂေါပါလက နွားထိန်းမှု ကြီးကို မြတ်စွာဘုရားက လိုက်မပို့နဲ့လို့ တားမြစ်တော်မူဖို့ကောင်းတယ်။ လိုက်ပို့ပြန်

ရင်လည်း အဲဒီလမ်းက မပြန်နဲ့၊ အဲဟိုလမ်းက ပြန်သွားလို့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူဖို့ ကောင်းတယ်။ အဲသလို အဲသလို စောဒကတက်ချင်ရင် သာကီဝင် ဆွေတော် မျိုးတော် တို့ကို ‘ဝိဋဠပ’ သတ်ဖြတ်မယ့်အန္တရာယ်က တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်သာ တားမြစ်ပြီး နောက်ဆုံး မှာတော့ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏ ဝိပါက ဝဋ်ကြွေးကို မြင်တော်မူလို့ ဥပေက္ခာပြုတော် မူလိုက်ရတာလည်း ရှိတယ်။

ပဏ္ဍိသာတီဘုရင်မှဖြစ်လာတဲ့ ရဟန်းကြီးကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး တရားထူးရအောင်ဟောပြီး နံနက် အရုဏ်တက်တော့ ရဟန်းခံရန် သင်္ကန်းပရိက္ခရာတို့ကို ရှာဖွေချေလို့ မိန့်တော်မူလို့ ရဟန်းကြီး မြို့တွင်းသို့ထွက် အသွားမှာ နွားမက ဝေ့လို့ အနိစ္စရောက်ရပါတယ်။ ဒါကို မြတ်စွာဘုရားက သိမြင် တော်မူပါလျက် တားမြစ်တော်မမူလိုက်နိုင်ပါဘူး။

သူတစ်ပါးထားတော့၊ အားတော်ဆယ်တန်၊ ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူတဲ့ ဂင်္ဂါဝါလ သဲစုမကသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဆူဆူတို့ပင်လျှင် အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူကြရတယ်။

ဒါကြောင့် သူ့ကံနဲ့သူဖြစ်လာတဲ့ သတ္တဝါဝေနေယျကို ယခုဘဝမှာ မသေအောင် တော့ မြတ်စွာဘုရားတို့ပင်လျှင် ကယ်မခြင်းမပြုနိုင်ပါဘူး။

အဲ...နောင်ဘဝ ဘဝမှာ မမွေးအောင်၊ မအိုအောင်၊ မနာအောင်၊ မသေအောင် တော့ ညွှန်ပြဆုံးမတော်မူနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါက ယခုဘဝမှာပဲ အာသဝေါကင်းကွာပြီး ရဟန္တာဖြစ်ကြရမယ်လေ။

အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက နန္ဒဂေါပါလကကို သတ်တာဟာ ရန်သူမုဆိုး မဟုတ်ပေဘူး၊ ဘဝ ဘဝက သူပြုခဲ့ဖူးတဲ့ ‘ကံဆိုးကံယုတ် စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်’ တွေက သတ်လိုက်တာသာဖြစ်တယ်လို့ ဟောတော်မူတာဖြစ်တယ်။

“ဘယ်ဘဝက ကံဆိုးကံယုတ်တွေကြောင့်ပါလဲဘုရား” လို့ ရဟန်းများက မေး လျှောက်ခြင်း မပြုမိတာကြောင့် နန္ဒဂေါပါလကရဲ့ အတိတ်ဝတ္ထုကိုတော့ ဟောတော် မမူတော့ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ အကြောင်းစကား မေးလျှောက်ဆက်စပ်ပါမှ အတိတ် ဝတ္ထုများကို ဟောတော်မူမြဲဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးကို ခြုံပြောရရင် ဟာသဆန်သော မိတ်ဆွေဆရာဝန်တစ်ယောက်ရဲ့စကား ဟာ တိုတိုနဲ့ သဘောပေါက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်၊ သူပြောတဲ့စကားကို နားထောင်ကြည့်လေ-

“ကျုပ်တို့က ဆရာဝန်ဆိုပေမယ့် မသေမယ့်လူမမာကိုသာ ရှင်အောင်ကုပေးနိုင် ပါတယ်၊ သေမယ့်လူဆိုရင် ကျုပ်တို့မပြောနဲ့ မိုးပေါ်ကသိကြားမင်းကြီး ဆင်းကျ၊ သေမယ့်လူဟာ သေမှာပဲ” တဲ့လေ -။ သူပြောတဲ့စကားဟာ အလွယ်ဆုံး အရှင်းဆုံးပါပဲ သည့်ထက်တိုတဲ့ မြန်မာစကားတစ်ခုကတော့ -

“ပြုလျှင်အသစ်၊ ဖြစ်လျှင်အဟောင်း”

